

ARXIU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

ELS FONS DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA (APEC)

L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

L'Associació Protectora de l'ensenyança Catalana fou una entitat privada, fundada el 1899, que es dedicà a organitzar l'ensenyament. La creació fou deguda a l'entusiasme despertat per la fundació del Col·legi Sant Jordi. En fou el primer president Josep Fiter i Inglès. Des del 1914, l'Associació prengué una marxa ascendent, i l'any 1933 assolí la xifra de 7 813 socis, fet que permeté d'emprendre activitats molt complexes: subvenció econòmica a les escoles que s'anaven creant, i beques als infants; organització de colònies escolars; creació de la Festa d'Infants i de Flors que tenia lloc al Parc Güell; creació de concursos escolars de llengua catalana, de geografia de Catalunya i d'història de Catalunya en diferents localitats. La Protectora contribuí als Estudis Normals destinats a complementar la preparació dels mestres, i creà també cursos de català en moltes entitats. Contribuí a la creació de biblioteques escolars que després foren continuades per la Mancomunitat de Catalunya i l'ajuntament de Barcelona. Durant la guerra civil de 1936-39, i sota el comissariat del doctor Solé i Pla, creà la Biblioteca per a Infants Apelles Mestres instal·lada a la plaça del Pi, que fou clausurada acabada la guerra. L'obra cabdal de l'Associació Protectora fou el millorament del material docent, d'una manera especial el llibre escolar. L'any 1936, l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana organitzà el I Congrés Nacional en el qual foren estudiats diversos aspectes de l'obra escolar, i organitzada una exposició del llibre d'escola català, a la qual contribuïren totes les editorials catalanes. El darrer president de l'Associació Protectora fou Manuel Folguera i Duran. L'any 1939 l'Associació fou clausurada i foren recollits per les autoritats els fitxers i alguns dels llibres publicats.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

La Comissió Liquidadora de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana acordà l'1 de juny de 1973 cedir els seus béns mobles a l'Institut d'Estudis Catalans. L'acord s'acceptà i es formalitzà en escriptura de 18 de novembre de 1974. Per més informació es pot consultar l'expedient de patrimoni ETG-1-22 a l'Arxiu històric de l'IEC, referent a aquest fons.

DESCRIPCIÓ GENERAL DEL FONS

1. Gestió acadèmica

1.1. Correspondència (1918-1949). **Caixes 7-13**

1.2. Fitxes bibliogràfiques. **13 sobres. Caixes 13, 16**

- Ciències aplicades
- Ciències pures
- Ciències socials
- Contes
- Elements d'història
- Filologia
- Geografia
- Història
- Literatura i lectura escolar
- Música
- Novel·les per a infants
- Obres generals (enciclopèdies,
Diccionaris, periòdics i revistes)
- Teatre per a infants

2. Gestió econòmica

2.1. Diaris i llibres de caixa. Ordenació cronològica. **38 unitats**

2.2. Factures i albarans. **Caixa 6**

2.3. Directori de clients. **1 fitxer**

2.4. Rebuts. **Caixa 5**

2.5. Assegurances i subsidis. **Caixa 5**

2.6. Donants per a les colònies escolars. **1 fitxer**

3. Difusió

3.1. Material imprès. **Caixes 1-3**

3.2. Treballs. **Caixes 4, 16**

3.3. Gravats. **Caixa 4**